

עת"א 4188/03/17 - יצחק גבאי, גור אריה בן יאיר נגד המשרד לביטחון הפנים, שירות בתי הסוהר

בית המשפט המחוזי בירושלים

עת"א 4188-03-17 גבאי ואח' נ' מדינת ישראל, המשרד לביטחון פנים ואח'

בפני כבוד השופט אביגדור דורות
העותרים:
1. יצחק גבאי
2. גור אריה בן יאיר
ע"י ב"כ עו"ד עזריאל פרידנברג
נגד
המשיב:
המשרד לביטחון הפנים
שירות בתי הסוהר
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
ע"י עו"ד טל ניסים

פסק דין

- ביום 19.10.17 הוגשה עתירת אסירים מתוקנת בעקבות היתר שניתן לכך בהחלטה מיום 28.9.17. בעתירה התבקשו מספר סעדים המתייחסים למתקני המעצר בתאי ההמתנה בבתי המשפט השלום והמחוזי בירושלים.
- הסעדים חולקו לשלוש קטגוריות על ידי העותרים. בקטגוריה הראשונה, התבקש בית המשפט להורות לשירות בתי הסוהר (להלן: "שב"ס") ביחס למתקני המעצר בתאי ההמתנה שבבתי המשפט כי האסירים או העצורים יוחזקו בשטח ממוצע לכלוא שלא יפחת מ-4 מ"ר; כי יותקנו חלונות אוורור בכל תא; וכי יותקנו בכל תא שירותים נפרדים וברז מים. כמו כן, התבקש בית המשפט להורות על אספקה סדירה של סוג המזון אותו מקבל האסיר בבית הסוהר ממנו הוא הובא. בקטגוריה השנייה, התבקש בית המשפט להורות כי תינתן לעותרים זכות מפגש עם עו"ד, כמפורט בסעיפים 34 לחוק המעצרים ו-45 לפקודת בתי הסוהר. בקטגוריה השלישית, התבקש בית המשפט להורות כי תתאפשר עמידה הוגנת לכלוא בפני בית המשפט בעת דיון בעניינו.
- בתגובת המשיבה הועלו מספר טענות: ראשית, נטען כי העותר 1 שוחרר ממאסרו ביום 9.2.18 ולפיכך הפכה עתירתו לתאורטית. שנית, נטען כי האחריות לנושא הבינוי בתאי המעצר במתחמי בתי המשפט נתונה לסמכות הנהלת בתי המשפט ולא לשב"ס. שלישית, נטען כי עתירתו של העותר 2 כורכת בתוכה עניינים שונים הנוגעים לסעדים שונים ואין מקום להתיר לו לעשות כן.

4. בכל הנוגע לעותר 1, הסכים ב"כ העותרים כי לאחר שחרורו אין מקום לדון בעתירתו. יחד עם זאת, טען ב"כ העותרים כי יש לדחות את בקשת המשיב לחיובו של עותר זה בהוצאות. לאור הסכמת הצדדים, ברור כי אין מקום לדיון בעתירתו של העותר 1 אשר הפכה להיות תאורטית. בכל הנוגע להוצאות, אין מקום לבקשת המשיב לחייב עותר זה בהוצאות, שכן בעת הגשת העתירה המתוקנת (19.10.17) הוא היה עדיין במעמד אסיר והדחיה בשמיעת העתירה לא נגרמה בעטיו. לאור האמור אתיחס להלן לעתירת העותר 2 בלבד (להלן: "העותר").

5. בכל הנוגע לטענה כי העתירה עוסקת ביותר מסעד אחד, הפנתה באת כוח המשיב לפסיקה שחייבה הגשת עתירות נפרדות ותשלום אגרה הכרוכה בכך, כמו גם הגשת תשובות נפרדות ואילו ב"כ העותר הפנה לפסיקה שדנה בסעדים שונים ללא חיוב המבקשים להגיש עתירות נפרדות. במהלך הדיון שהתקיים היום בפני הסבירה באת כוח המשיב כי טענתה נגעה לאותו חלק בעתירה המתייחס לזכות המפגש עם עורך דין ביחידות ובתנאים המאפשרים את סודיות השיחה, אשר הוא נושא נפרד ושונה מטענות העותרים ביחס לתנאים הפיסיים במתקני המעצר (ביחס לשטח תא המעצר, לאוורורו ולהתקנת שירותים וברז מים), המצדיק הגשת עתירה נפרדת. אף אם אניח לטובת העותר, כי ניתן היה לכרוך בעתירה אחת את שני הנושאים, דין העתירה להידחות, כפי שיפורט להלן.

6. בכל הנוגע לטענת המשיב כי לעתירה לא צורף כמשיב הגורם המתאים, שהוא משרד המשפטים - הנהלת בתי המשפט, טען ב"כ העותר בדיון כי המשיב הוא "הפטרון" של האסירים ועל כן הוא שצריך לפנות להנהלת בתי המשפט, לצורך טיפול בליקויים עליהם מצביעה העתירה, בכל הנוגע לתנאים הפיסיים של מתקני המעצר בבתי המשפט בירושלים. טענה זו של העותר אין לקבל. הואיל ואין מחלוקת כי הרשות האחראית על מתקני המעצר בבתי המשפט היא הנהלת בתי המשפט, היה על העותר לצרף את משרד המשפטים - הנהלת בתי המשפט כמשיב לעתירה. אי צירוף המשיב הנכון לעתירה מחייב את דחייתה. אף אם העותר נמצא בבית הכלא בפיקוח שב"ס כתוצאה מהרשעתו, היה עליו לצרף את הנהלת בתי המשפט לעתירה, שחלקה העיקרי עוסק בתנאים הפיסיים המצויים בבתי המשפט בירושלים. לא ניתן לקבל סעד המורה לשב"ס לפנות להנהלת בתי המשפט ולהביא בפניה את טענותיו של העותר, מבלי שהנהלת בתי המשפט צורפה לעתירה והשיבה לה.

7. זאת ועוד, קיים פגם נוסף בעתירה המחייב דחייתה. העתירה מנוסחת באופן כוללני והיא מתייחסת לכל הכלואים בירושלים כמקשה אחת מבלי לפרט נסיבות קונקרטיות הנוגעות לעותר. העתירה מפנה בסעיפים רבים לדו"ח הסנגוריה הציבורית משנת 2016 כגון בסעיפים 10 ו-11 לעתירה המתייחסים ל"כלואים" המוחזקים אזורים; ובסעיף 13 לעתירה המתייחס ל"כלואים" הנמנעים מאכילה ושתיה בכדי לא להיזקק לשירותים; ובסעיף 19 לעתירה, המתייחס ל"מבוגרים" הפוקדים את מתקן השירותים. התייחסות קונקרטית לעותר מצויה רק בסעיף 12 לעתירה, שם נטען כי נבצר ממנו להניח תפילין בעת כליאתו, ובסעיף 23 לעתירה שם נטען כי הוא אינו מקבל מזון מהסוג שהוא מקבל בכלא. במהלך הדיון פירט ב"כ העותר כי מדובר במזון טבעוני דיאטטי עקב מחלת הסוכרת. תצהירו של העותר שצורף לעתירה הינו קצר ביותר וכולל שלוש שורות בלבד. בתצהיר נאמר במה עוסקת העתירה באופן כללי ביותר וללא שום פירוט של נסיבות קונקרטיות הנוגעות לעותר. לא נאמר דבר לגבי ביקורים קונקרטיים של העותר בתאי המעצר בבתי המשפט השלום והמחוזי ולא נאמר דבר ביחס להגבלת זכות המפגש עם עורך דין. אין לקבל את טענת ב"כ העותר כי מאחר והעותר כלוא בבית הסוהר כבר תקופה ארוכה של מספר שנים, הרי שהוא חווה באופן אישי את הפגמים הנתענים בעתירה. במהלך הדיון הסביר ב"כ העותר כי מדובר בתצהיר הנהוג לצרפו בעתירות לבג"ץ ודי בכך שהוא מפנה לאמור בעתירה. טענה זו אין לקבל היות וגם בעתירה עצמה אין פירוט של נסיבות קונקרטיות בהן הובא

העותר לבתי המשפט בירושלים ובהם חווה אי היענות לקבלת מים, או אי היענות לבקשתו להוצאתו לשירותים.

8. בכל הנוגע לעתירה הנוגעת לאספקה סדירה של המזון הדיאטטי מן הסוג אותו העותר צורך בבית הסוהר, לא הובהר מיהו הגוף האחראי על אספקת מזון לאסירים או העצורים המובאים לבתי המשפט ובכל מקרה, ביחס לעותר, לא הוברר באלו מקרים ובאיזה תדירות הוא הובא לבתי המשפט השלום והמחוזי. ככל שמדובר ביום אחד בשנה, או אף בימים בודדים בשנה, לא ברור מהו הנזק שעלול להיגרם לעותר כתוצאה מצריכת מזון שאינו דיאטטי. כמו כן לא ניתנו שום פרטים בדבר מחלת הסוכרת ממנה נטען כי העותר סובל. בנסיבות אלה לא מצאתי מקום לקבל את העתירה.

9. מכל הטעמים המצטברים הנ"ל, הגעתי למסקנה שיש לדחות את העתירה, ללא צו להוצאות.

המזכירות תשלח העתק מפסק הדין לבאי כוח הצדדים.

ניתן היום, ג' ניסן תשע"ח, 19 מרץ 2018, בהעדר הצדדים.